

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 280/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tiekuntien Y-tunnuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ritva Elomaan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 280/2020 vp:

Miten hallitus varmistaa tiekuntien asioiden hoidon sujuvuuden ja tulisiko tiekunnilla olla jatkossakin käytössään Y-tunnukset vaikkei verotuksellista tarvetta tälle olisi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Yritys- ja yhteisötunnuksesta ja sen antamisesta säädetään yritys- ja yhteisötietolaissa. Lakia sovelletaan yrityksiä ja yhteisöjä yksilöivien yhtenäisten tunnusten antamiseen ja käyttöön sekä yrityksiä ja yhteisöjä koskevien tunniste- ja perustietojen ilmoittamiseen, keräämiseen ja tallentamiseen yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, järjestelmän ylläpitämiseen sekä järjestelmään sisältyvien tietojen luovuttamiseen.

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän teknisestä ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Patentti- ja rekisterihallitus. Merkintöjä yritys- ja yhteisötietojärjestelmään sekä yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin voivat tehdä Patentti- ja rekisterihallitus ja Verohallinto.

Yritys- ja yhteisötietolaissa tarkoitettuja rekisteröitäviä yksiköitä ovat yritykset, yhteisöt ja muut yksiköt, kuten liike- ja ammattitoimintaa harjoittavat luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät, Verohallinnon kantarekisteriin merkittävät yksityisoikeudelliset ja julkisoikeudelliset yhteisöt, säätiöt, avoimet- ja kommandiittiyhtiöt ja verotusyhtymät sekä yhteisetuudet. Tämän lisäksi rekisteriin merkitään esimerkiksi maa-, metsä- ja porotalouden harjoittajat, jos nämä toimivat säännöllisesti palkkaa maksavina työnantajina.

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä ovat käytännössä sellaiset yritykset ja yhteisöt, jotka on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen pitämään kauppa- ja säätiörekisteriin tai Verohallinnon pitämään kantarekistereihin (ennakkoperintä-, työnantaja- tai arvonlisäverovelvollisten rekisteri). Yritys- ja yhteisötietolain perusteluiden (hallituksen esitys HE 188/2000 vp) mukaisesti määritelmä on yleisluonteinen. Perusedellytyksenä järjestelmään rekisteröimiselle on lainsäädännöllinen velvoite ja eräissä tapauksissa oikeus ilmoittautua yhteen tai useampaan järjestelmään liittyvään kantarekisteriin.

Verohallinto on selvittänyt keväällä 2020 tiekuntien edellytyksiä rekisteröityä yleisesti yritys- ja yhteisötietojärjestelmään. Rekisteröintipyyntöjä on tullut noin 1 500 ja lisäksi on tullut yhteydenottoja noin kymmeneltä tiekuntia edustavalta taholta. Verohallinto on tehnyt rekisteröinnin yritys-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 280/2020 vp

ja yhteisötietolain mukaisesti silloin, kun tiekunnalla on ollut sellaista toimintaa, joka täyttää yritys- ja yhteisötietolaissa säädetyt rekisteröinnin edellytykset. Rekisteröintiä ei ole kuitenkaan tehty yksinomaan siinä tapauksessa, että tiekunnalla tai kalastuskunnalla on ollut rekisteröinnin perusteena tarve saada Y-tunnus esimerkiksi pankkiasiointia varten.

Yksityistielaisissa säädetään yksityisteistä ja tieoikeudesta, niiden perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta, yksityisteiden tienpidosta, yksityistietoimituksesta sekä tieosakkaiden, kiinteistönomistajien ja muiden asianosaisten oikeuksista ja velvollisuuksista. Lain 5 luvussa säädetään yksityistien hallinnosta. Lain 48 §:n mukaisesti yksittäistä tai useampaa yksityistietä hallinnoi tienpidosta vastaten tiekunta tai, jos sellaista ei ole perustettu, tieosakkaat keskenään sopimallaan tavalla. Lain 49 §:n mukaisesti tiekunta perustetaan yksityistietoimituksessa tai tiekunnan perustamiskokouksessa. Tiekunta syntyy, kun sen perustamisesta on tehty merkintä kiinteistötoimijärjestelmään. Lain 51 §:n mukaisesti tiekunnan säännöt tulevat voimaan, kun ne on toimitettu yksityistierekisterin pitäjälle ja ne on viety yksityistierekisteriin. Lain 66 §:n mukaisesti tiekunta on vapaa suorittamasta valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle veroa sille yksityistielain nojalla kerntyneen tulon tai omaisuuden perusteella. Yksityistierekisteriä pitää Maanmittauslaitos.

Verohallinto on ollut yhteydessä sisäministeriöön ja Finanssivalvontaan siltä osin kuin Y-tunnuksen rekisteröintiä on pyydetty pankkiasiointia varten. Rahanpesun- ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 3 luvun 2 §:n mukaisesti pankin on tunnistettava asiakkaansa ja todennettava tämän henkilöllisyys vakituista asiakassuhdetta perustettaessa. Luvun 3 §:n mukaisesti pankin on säilytettävä asiakkaan tuntemistiedot, joita ovat esimerkiksi oikeushenkilön nimi ja rekisterinumero. Luvun 8 §:n mukaisesti pankki voi noudattaa yksinkertaistettua menettelyä silloin, kun asiakassuhteeseen liittyy vähäinen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski. Valtioneuvostolle on tässä yhteydessä annettu valtuus määritellä asetuksella tarkemmat säännökset muun muassa vähäriskisistä asiakkaista. Sisäministeriöstä saadun tiedon mukaan vähäriskisiä asiakkaita koskeva asetus on valmistella ja siinä voidaan ottaa huomioon myös tiekunnat. Finanssivalvonta on valvottavilleen antamassaan ohjeistuksessa ottanut huomioon tiedon siitä, että tiekunnilla ei ole välttämättä Y-tunnusta eikä se näin ollen voi esittää kaikkia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa tarkoitettuja tunnistamistietoja. Kyse on kuitenkin vähäriskisistä asiakkaista eikä tämän puutteen pitäisi estää pankkiasiointia.

Kysymyksessä on tuotu esille tiekunnan vaikeus toimia esimerkiksi sähköisesti tai asioida viranomaisten kanssa ilman Y-tunnusta. Voimassa oleva lainsäädäntö ei mahdollista tiekunnan merkitsemistä yleisesti yritys- ja yhteisötietojärjestelmään. Sähköisen asioinnin helpottamiseksi voitaisiin kartoittaa ne tilanteet, joissa Y-tunnusta pidetään muodollisena edellytyksenä asioinnissa. Tässä yhteydessä voitaisiin esimerkiksi tarkastella, olisiko nykyinen yksityistierekisteri jollain tapaa hyödynnettävissä.

Helsinki 3.6.2020

Valtiovarainministeri Katri Kulmuni